

BOAZ-KERSTUITGAVE

van de r.k. parochies
Bloemendaal, Overveen, Aerdenhout en Zandvoort

Op de voorpagina: *Geboortetafereel met een liggende Maria en Jozef die zijn kousen stuk snijdt.*

Linker paneel van een tweeluik in het Museum Mayer van den Bergh, Antwerpen (hout, 33,1x21,2 cm, ca. 1400). Samen met een ander tweeluik, dat zich nu bevindt in The Walters Art Gallery in Baltimore, vormden de beide Antwerpse panelen een klein vierluik, dat werd gebruikt als reisaltaartje door de Bourgondische hertog Filip de Stoute (1364-1404). De schilder is onbekend; er is gedacht aan Melchior Broederlam, maar volgens de jongste inzichten zou de maker een Noord-Nederlander kunnen zijn uit Gelderland of omgeving.

Colofon: Ter gelegenheid van Kerstmis bieden wij u deze gemeenschappelijke uitgave aan van de BOAZ-parochies, een samenwerkingsverband van de r.k. parochies Bloemendaal, Overveen, Aerdenhout en Zandvoort. De BOAZ-parochies danken de redacties van Parochie-Appèl, Rondom de Toren en de Triangel, en Oege Lam die voor de fotografie heeft gezorgd en Henk Greuter van Nederlof, Cruquius, die de grafische vormgeving heeft verricht.

De BOAZ-parochies: Een samenwerkingsverband van de r.k. parochies: Bloemendaal, Overveen, Aerdenhout en Zandvoort.

Pastoraal Team:

Pastoor dr. B.J. Putter	06-12833348	bputter@bisdomhaarlem-amsterdam.nl
Pastor N.C.J. Kerssens	06-44206738	ncjkerssens@yahoo.com
Pastor-diaken G.J. van der Wal	06-43223690	gertjanvanderwal@live.nl

Secretariaat BOAZ-parochies: Korte Zijlweg 7, 2051 BD Overveen: P. van der Voorn, coördinator
www.boazparochies.nl e-mail: secretariaat.boaz@outlook.com 023-5277462

Voor info en afspraken over dopen, Eerste Communie, vormsel, huwelijk, biecht, ziekenzalving, overlijden, ledenadministratie, adreswijzigingen, etc. Openingsdagen: ma t/m vrij van 9.00-12.00 uur.

Parochiebestuur:

Pastoor B.J. Putter, voorzitter	J.G.A. Struycken, secretaris (joris.struycken@quicknet.nl)
S. Perrick, vicevoorzitter	overige leden: J.P.M. Akerboom, W.J.F.L. Beerkens,
C.A.G. Kroon, penningmeester	M.F.L. Rademakers

Bloemendaal

Parochiegemeenschap Bloemendaal
Bispinckpark 1, 2061 SG
023-5256801
rk.bloemendaal@tiscali.nl
open dinsdagochtend

Locatiecoördinator
mevr. M. Hin
023-5264608
marjahin@kpnmail.nl
mevr. B. van Holk 023-5373904
trixvanholk@quicknet.nl

Contact voor Uitvaarten:
Mevr. M. van den Borne
06-33592492 en
r.k. begraafplaats Adelbert
Dennenweg 17a, Bloemendaal
06-22522860

Kerkbijdrage/Kerkbalans
NL14 INGB 0000551213 en
NL70 ABNA 0626811554
t.n.v. RK Parochiegem.
Bloemendaal

PCI Bloemendaal
(Caritas, voor mensen in nood)
NL20 ABNA 0562396888

Overveen

Onze Lieve Vrouw Onbevlekt
Ontvangen
Korte Zijlweg 7, 2051 BD
023-5277462
parochie.olvoo@planet.nl
open ma t/m vrij
9.00-12.00 uur

Locatiecoördinator P. Speet
06-13354450
(tijdens kantooruren)

Contact voor Uitvaarten:
Hr. C.A.G. Kroon
06-27166033
en r.k. kerkhof Overveen
mevr. P. van der Voorn
023-5277462

Kerkbijdrage/Kerkbalans
NL59 INGB0002252656
t.n.v. Adm. Kerkbijdrage Parochie
Overveen
Overige betalingen:
NL83 INGB 0000079036 t.n.v.
Parochie OLV Onbevlekt Ontvangen
te Overveen

PCI Overveen (Caritas)
NL39 ABNA 0543772934
t.n.v. Parochiële Caritas Instelling
Overveen

Aerdenhout

H.H. Antonius & Paulus
parochie
Sparrenlaan 9, 2111 AE
023-5241874
kerkelijk.bureau@online.nl
open ma-wo-vrij
13.00-15.00 uur

Locatiecoördinator
Mevr. A.C.M. Klunder
023-5245018

Autorijdienst L. Wennink
023-5244430

Contact voor Uitvaarten:
mevr. A.C.M. Klunder
023-5241874

Kerkbijdrage/Kerkbalans
NL34ABNA0563327642

IPCI (Caritas Aerdenhout en
Zandvoort)
NL29 FVLB 0227052730
t.n.v. IPCI r.k. parochie H. Agatha
en Antonius & Paulus, Aerdenhout

Zandvoort

St. Agathaparochie
Grote Krocht 45, 2042 LV
023-5718868
kerkelijk.bureau@online.nl

Locatiecoördinator
Mevr. S.M.H. Kluyskens
023-5731225

Autorijdienst Mevr. H. Schoo
023-5713430

Contact voor Uitvaarten
en r.k. kerkhof Zandvoort:
mevr. H. Bluijs
06-16524243 en
023-5736321

Kerkbijdrage/Kerkbalans
NL36 ABNA 056584054

Overige betalingen:
NL80 ABNA 0565848038

IPCI (Caritas Aerdenhout
en Zandvoort)
NL29 FVLB 0227052730
t.n.v. IPCI r.k. parochie H. Agatha
en Antonius & Paulus, Aerdenhout

Vrede

In uw handen houdt u de gezamenlijke kerstuitgave van de parochies van Bloemendaal, Overveen, Aerdenhout en Zandvoort. U vindt hierin de gewone informatie van de parochies, de vieringen in de kerken rond Kerstmis, en een aantal artikelen waarin we proberen het Kerstfeest op een bijzondere wijze te benaderen. Graag nodig ik u uit om deze uitgave door te nemen, en natuurlijk hopen wij u te ontmoeten tijdens één van de vieringen tijdens de Kerstdagen!

“Vrede op aarde voor alle mensen van goede wil”. De Bijbel verhaalt ons hoe de engelen 's nachts de boodschap van Jezus' geboorte brachten aan de herders die daar op het donkere veld buiten Bethlehem hun kudde hoedden, en zongen over de vrede, de vrede die op aarde gekomen was.

Vrede – voor iedereen?

Vorig jaar ontving u van ons een kerstkaart, die in het teken stond van de vele vluchtelingen die in die periode Europa en ook ons land hadden bereikt of probeerden te bereiken. Ik hoef hier niet uit te weiden over het enthousiasme dat doorklonk in het “*Wir schaffen das*”, dat echter allengs afnam naarmate meer en meer mensen de weg naar Europa wisten te vinden. Nu lijkt de vluchtelingen-crisis enigszins bezworen – op een wijze waarbij misschien ook wel enige vraagtekens te plaatsen zijn. Feit blijft echter dat zoveel mensen zich gedwongen zien hun eigen land te verlaten en een toekomst elders te zoeken, zo vaak

als gevolg van oorlogsgeweld of zelfs gerichte vervolgingen. Natuurlijk hebben zij recht op vrede, op veiligheid. Daarover is iedereen het eens. Maar daarvoor moeten wij dan wel iets over hebben, wat meestal inhoudt dat wij met iets minder genoeg zullen moeten nemen dan we altijd gewend waren. Hebben wij dat voor anderen over?

Vrede – maar hoe?

Dagelijks worden we via de traditionele en de social media geïnformeerd over de ontwikkelingen in de conflictgebieden van onze wereld. Velen verlangen terug naar die heldere tijden van weleer, toen duidelijk was wie de goeden waren

Muurschildering in de kapel gebouwd bij het herdersveld te Bethlehem

Website-nieuws: www.boazparochies.nl

Zondagsvieringen: alle vieringen vindt u op boazparochies.nl/vieringen
Alle activiteiten: een volledig overzicht van alle activiteiten vindt u op: boazparochies.nl/agenda
Thuis bekijken van de viering: de zondagsviering kunt u live thuis volgen of achteraf bekijken op: boazparochies.nl/live
Laatste nieuws bekijken: boazparochies.nl of facebook.com/boazparochies

en wie de slechten, en de wereld in de jaren '90 van de vorige eeuw eindelijk de goede weg leek in te slaan. In onze herinnering, dan. Maar was dat echte vrede? Het oude Griekenland kende als begrip voor vrede "Eirene" ook de naam van de godin van de vrede. De Grieken legden "vrede" uit als afwezigheid van oorlog. Het was een vrede die de Romeinen vertaalden als "pax". In de geschiedenisboeken natuurlijk vooral bekend van de "Pax Romana". Dat was echter een opgelegde vrede, volkeren hadden zich er maar in te schikken. De christenen spraken van de "Pax Christi", de "Vrede van Christus". Daarmee komen we bij Kerstmis. We vieren de komst van Jezus in een kleine kribbe in Bethlehem. Jozef en Maria die geen plaats in de herberg hadden kunnen bemachtigen. Terwijl op enige afstand de herders hun kudde hoedden. En dan verschijnen plotseling die engelen, die de vrede aankondigen. Jezus zou op het eind van zijn leven op aarde zijn leerlingen zijn vrede nalaten, een vrede die anders is dan die van de wereld, dat zei hij er nadrukkelijk bij.

Vrede – voor onszelf?

Wat is die vrede van Christus? Wat heeft die ons in onze tijd nog te zeggen? Wat stelt dat nog voor, in onze tijd waarin zovelen zoveel lijden ondergaan? Waarom grijpt hij eigenlijk niet zelf gewoon in? Hij geeft ons zijn vrede, maar "niet zoals de wereld die geeft", geeft hij die ons. Zijn vrede is veel meer dan afwezigheid van oorlog, afwezigheid van geweld. Hij wil nadrukkelijk niet dat wij tevreden om ons heen kijken, vaststellen dat we het zo slecht nog niet hebben – want laten we eerlijk zijn, zo slecht hebben wij het in Nederland niet – en dan rustig achterover leunen en het leven aan ons laten gebeuren. Nee, zelfgenoegzaam mogen we nooit zijn. Zijn vrede is veel meer dan uiterlijke rust. Hij wil ons die innerlijke vrede geven. Zelf heeft hij ons het voorbeeld gegeven

Muurschildering in de kapel gebouwd bij het herdersveld te Bethlehem

door geboren te worden in een stal, in een grot, niet te hechten aan de grote dingen van de aarde, waar anderen zo naar op zagen. Uiteindelijk is hij zelfs gestorven aan een kruis. "Niet echt een kerstgedachte, dit", hoor ik u bijna denken. Maar het is die diepe boodschap die dat Jezuskind van Bethlehem ons wil meegeven: zoek de innerlijke vrede, met hem, werk aan jezelf, probeer te leven als oprechte christen en vandaaruit: zorg voor elkaar! Sluit je niet af voor de nood van een ander, materieel of geestelijk. Wanneer we ons niet opsluiten in onszelf, niet slechts bezig zijn met onze eigen besognes, zullen we vanzelf die innerlijke vrede ervaren: dat we mogen vaststellen dat we ons op de goede weg bevinden, en niet slechts voor onszelf leven. Dat we anderen mogen helpen. Dan mogen we deel hebben aan de Pax Christi.

Vrede – en nu?

We vieren samen Kerstmis. Religie lijkt in onze samenleving een steeds kleinere rol te spelen. Terwijl de christelijke boodschap juist nu zo belangrijk is. Weten dat je er als mens nooit alleen voor staat, oog houden voor de ander, dichtbij of veraf. In de discussie over het "voltooid leven" wordt dat aspect terecht ingebracht. Wanneer in onze samenleving geaccepteerd wordt dat mensen een ander niet tot last willen zijn en daarom voor deze laatste optie kiezen, mogen we best even stilstaan en ons afvragen of we dat zomaar moeten accepteren. Welke weg slaan we dan samen in? Willen we dat? Zijn wij als mensen niet geroepen er te zijn voor elkaar? En als dat om allerlei redenen niet meer mogelijk is in onze maatschappij, zouden er andere discussies gevoerd moeten worden dan die over de mogelijkheid de keuze voor het beëindigen van het leven eenvoudiger te maken, iets dat terecht zeer veel vragen oproept. Als christenen zijn we geroepen er te zijn voor elkaar. Als parochies willen we dat onder de aandacht brengen in onze regio, en zelf het goede voorbeeld geven. Velen van ons zetten ons in voor mensen in nood, gekomen van ver weg, of gewoon bij hen in de straat. Ook de parochies zelf zetten zich hiervoor in. Samen kunnen we die vrede van Jezus in de wereld brengen, zijn licht verspreiden in de harten van de mensen om ons heen. Zodat uiteindelijk iedereen zich geborgen mag weten.

Dat wens ik u, dat u zich deze Kerst geborgen mag weten bij Hem, en bij de mensen om u heen, en u Zijn feest in Zijn vrede kunt vieren. Een Zalig Kerstfeest en Gods Zegen over het nieuwe jaar!

Mede namens mijn collega's pastor Nico Kerssens en diaken Gert Jan van der Wal, Pastoor Bart Putter

De spin en het Christuskind

Kerstviering Aloysiusschool in de kerk te Overveen

Een grijze spin liep over de vloer van de herberg. 'Oh', gilte de dochter van de herbergier. 'Maak dat je wekomt, lelijk mormel.' – 'Zou ik werkelijk lelijk zijn?', vroeg de spin zich af, toen hij tegen de muur opklom. 'Hoe het ook zij, mijn web is prachtig.' Hij spon een mooi groot web en zocht er een goed plaatsje in om de nacht door te brengen. Maar de volgende morgen, o hemeltje lief, de herbergierster kwam er aan met haar bezem. 'Wat! Een spinnenweb in mijn schone kamer!', riep ze. Ze veegde het prachtige web naar beneden en verjoeg de spin. 'Daar ga je', zei ze en joeg hem met haar bezem weg. 'Ik kan spinnen met hun lelijke harige lichaam en afschuwelijke lange poten niet uitstaan.' 'Niemand mag me', jammerde de spin, toen hij weging naar de herbergstal en hij begon een web te spinnen van de ene balk naar de andere. Daar viel niemand hem lastig. De dieren onder hem waren hem eigenlijk dankbaar, omdat hij de vliegen ving, die hen bij warm weer plaagden.

'Nu maak ik me tenminste nuttig', zei de spin. 'Als ik nu maar mooi was', voegde hij er met een zucht aan toe. Maar omdat dat nu eenmaal niet kon, begon hij het fijnste web te spinnen, dat ooit door een spin gemaakt werd. Hij werkte er al sinds dagen aan, toen er op een nacht grote drukte in de stal onder hem heerste. Hij kon niet ontdekken wat er gebeurde, maar 's morgens keek hij naar beneden en daar zag hij in

een van de kribben een teer kindje, waarover zich een mooie jonge vrouw boog, terwijl een oudere man met een vriendelijk gezicht toekeek.

De baby begon te huilen. 'Hij heeft het koud', zei de moeder. 'Ik heb al het stro, dat ik kon vinden over hem heen gelegd, maar het is niet genoeg.' Dit was de grote kans voor de grijze spin. Met zijn schitterend web, dat zo zijdeachtig zacht was als distelpluis en zo warm als wol, kwam hij van de balk naar omlaag en hij legde het aan de voeten van de moeder. Zij pakte het op, legde het over haar baby en stopte het warmpjes om hem heen. Hij hield op met huilen en viel tevreden in slaap. Toen zei Maria, de moeder, tot de kleine grijze spin, die daar trots bij stond: 'Grijze spin, welke beloning wil je hebben voor je heerlijke geschenk aan mijn zoon?' 'Oh, alstublieft', zei de spin, terwijl hij zijn voorpoten ineensloeg, 'als ik toch alleen maar mooi zou mogen worden!' 'Dat kan ik niet doen', antwoordde Maria, 'je moet zo blijven, als de Heer je geschapen heeft. Maar ik zal maken dat de mensen blij zijn je te zien. Als iemand 's avonds een spin ontdekt, zal hij zeggen: 'Aha, dat brengt geluk.' En daarom beschouwen we het tot op deze dag als een teken van geluk, als we 's avonds een spin ziet. En tot op de dag van vandaag hangen wij ook lange gouddraden en zilveren 'engelenhaar' in de kerstboom ter herinnering aan de kleine grijze spin en het geschenk, dat hij aan het Christuskind heeft gegeven.

Diaconie in Zandvoort en Aerdenhout

hoe de decembermaand diaconaal verloopt voor het Kerstmis kan worden

Half december: Kerstmis staat voor de deur. Liturgisch is dit een hele drukke tijd voor pastores, koren, dirigent en organist, want Kerstmis is een Hoogfeest in het kerkelijk jaar. De vieringen van Kerstmis vragen veel repetities, want de parochianen hebben grote verwachtingen. Kerst zonder een mooie eucharistieviering is sfeerloos. Maar hoe ziet de decembermaand er diaconaal uit? Kom, ik neem u mee in het gebeuren.

Als u dit leest, is de Sint weer naar Spanje vertrokken, is de commotie rondom zwarte en witte pietten weer geluwd tot volgend jaar en kijken wij tevreden terug. Maar er moet heel wat gebeuren voor het zover is. Begin november, direct na de intocht van de Sint zet de diaconale werkgroep een reuze grote schoen in de beide AAP-kerken (Agatha- en Antonius & Paulusparochie red.) neer, of mag ik die term niet meer gebruiken nu het BOAZ geworden is? In afwachting van de opbrengst nemen we samen met Speelgoedvijver 'De lachende kikker' lijsten met adressen door, want sinds twee jaar delen we samen met hen de verantwoordelijkheid voor het hele 5 december gebeuren. Het is een feest voor hen en voor ons om zo in volledig vertrouwen te kunnen samenwerken. Zij vragen de verlanglijstjes op en doen de nodige inkopen.

In zo'n 20 gezinnen hebben ze als hulppietten van de Sint voor ongeveer 40 kinderen een grote jutezak afgegeven, gevuld met grote en minder grote

cadeautjes, chocoladeletters, snoepgoed en daarin natuurlijk ook een Sinterklaasgedicht, dat hoort er nu eenmaal bij, waaruit men kon opmaken wie de goede gevers waren.

Ook bij moslimkinderen van de statushouders, die tijdelijk in het Spalier wonen, is Piet aan de deur geweest, want ook dat hoort erbij: weet hebben van elkaars cultuur en

gewoonten. Sinterklaasavond is zo voor ieder kind dat Sint bemint, een gezellig feest geworden, met dank aan alle hulp-Sinterklazen en Piet-knechten, voor hun gulle giften en het vele werk.

Direct na 5 december dient dan de drukte van Kerstmis zich aan met als diaconaal uitgangspunt: de Voedselbank. Acht jaar geleden hebben we vanuit de diaconie een Voedselbank-uitdeelpunt van Haarlem naar Zandvoort gehaald. Een gezin kan door allerlei ongewilde omstandigheden danig in de problemen komen zoals het verlies van een baan, een echtscheiding, werkloosheid en een daarbij opgelopen huurachterstand, omdat het verkrijgen van een uitkering te lang duurt. Dan moet vaak met grote schroom toch de drempel genomen worden om bij de Voedselbank aan te kloppen. Geloof me, niemand doet dat graag, alleen de omstandigheden maken het noodzakelijk. En ook voor mensen met een kleine beurs wordt het Kerstmis. Vanuit de Voedselbank

In de kerken kwam een dezer dagen, de goede Sint adressen van kinderen vragen. Kinderen, groot en klein, die met een cadeautje wel blij zouden zijn. Hij stuurde Piet toen heel gezwind, naar speelgoedland, waar je 'De lachende kikker' vindt, en zei: zoek daar iets uit Piet en pak het in en maak de kinderen blij van zin, want 5 december, de verjaardag van de Sint, moet er een pakje zijn, voor ieder kind. En al ben ik oud, ik wil niemand vergeten, dat moeten de kinderen heel goed weten. Dus uitpakken maar vrienden groot en klein, we hopen dat jullie er heel blij mee zijn.

Sint en Piet

zijn de pakketten dan extra groot en gevuld met lekkere dingen als een kerstkrans en kerstbrood. Vanuit de diaconie kunnen we, dankzij gulle gevers, aan veel – net niet Voedselbank – alleenstaanden en gezinnen een extraatje geven.

Zo bezorgen we:

- 25 kerstpakketten t.w.v. € 40,- bij minderbedeelde gezinnen;
  - 15 kleinere kerstpakketten bij alleenstaanden met kleine tot zeer kleine inkomsten;
  - 25 kerstpakketten bij ouderen met alleen een AOW-uitkering;
- dit alles in overleg met maatschappelijk werk, jeugdjongerenwerkers en ouderenadviseurs.

Deze kerstpakketten worden uit verschillende bronnen bekostigd. Een groot aandeel hierin heeft onze eigen IPCI (Inter Parochiële Caritas Instelling) en niet te vergeten de giften van particulieren die spontaan een kerstdonatie geven. Daarnaast ook de bijdragen van

Parochie in Legénd, Hongarije

Zusterparochie van de Parochiegemeenschap Bloemendaal

Het wapen van Hongarije

Kellemes Karácsony É s Boldog új évet 2017

Fijne Kerstdagen en Gelukkig Nieuwjaar 2017

diverse stichtingen. Bij alle pakketten zit een kerstwens vanuit de diaconie van de Agatha- en Antonius & Paulusparochie met een extra kerstgratificatie. De kerstpakketten voor de ouderen krijgen we elk jaar weer via Huis in de Duinen van een stichting. Ook de 20 klanten van de Voedselbank krijgen naar gelang de grootte en samenstelling van het gezin een envelop met een financiële tegemoetkoming vanuit de diaconie.

Inderdaad, we leven in een rare wereld, maar ik durf te zeggen dat in Zandvoort e.o. veel meelevende mensen wonen, die vanuit hun levensovertuiging meedenken en ongevraagd geven en desgevraagd vrijwillig meewerken en zo van Kerstmis een feest van vrede en saamhorigheid maken.

Een Zalig, een Gezegend, een Gelukkig Kerstmis!

Tilly Boddaert-Geerards

heeft 3 elektrische radiatoren, die voor een aangename warmte zorgen, maar de kosten daarvan zijn nauwelijks op te hoesten, zodat de Contactgroep een helpende hand biedt. 25 arme gezinnen en/of alleenstaanden krijgen rondom Kerst een kleine gift zodat ze, met een blij gezicht, de feestdagen kunnen ingaan.

Het is een gewoonte geworden dat wij vanuit Bloemendaal in december een groot pakket sturen naar Legénd met onze beste wensen, Hollandse lekkernijen en, dit jaar, lichtsterretjes voor in de kerstboom die zijn gemaakt door iemand uit onze kerkgemeenschap. Na de Nachtdagmis wordt dit uitgedeeld.

Dit alles wordt o.a. mogelijk gemaakt door uw goede gaven. Wij zijn dan ook erg blij met de opbrengst van de Legéndcollecte in oktober jl. van 700 euro.

Laten we zo doorgaan in het Nieuwe Jaar!

Marion Takács-van den Aardweg

Beste vrienden van Legénd,
Het eind van 2016 komt langzaam in zicht en dan wordt het tijd om onze zusterparochie in Legénd, Hongarije, te helpen om de koude wintermaanden door te komen.

Wat gaat de Contactgroep daaraan doen....?

De Winterkapel, in het centrum van het dorp, is een klein, intiem, mini kerkje, dat vorig jaar een opknappbeurt heeft gehad. Van november tot mei volgend jaar, gaan de gelovigen daar ter kerke, omdat de Middel-eeuwse kerk, even buiten het dorp, te ver lopen is door de sneeuw en niet warm te stoken is. De winterkapel

Als u ons financieel wilt steunen dan kan dat via ons bankrekeningnummer NL70ABNA0623425769, o.v.v. Legénd t.n.v. Mevr. M. Takács-van den Aardweg, Bennebroek U kunt uw bijdrage ook deponeren in de Legénd-bus in de ontmoetingsruimte van de parochiekerk van de H. Drie-eenheid in Bloemendaal.

Boete en hoopvolle verwachting!

Advent (Adventus Domini), een voorbereiding op de nadere komst van de Heer een boeteperiode gedurende de vier zondagen voor Kerstmis. Een voorbereiding met inkeer, boete en hoopvolle verwachting.

De eerste zondag betekent het begin van het kerkelijk jaar. De derde zondag geeft een liturgische kleur van paars of rose. Rose, een mengeling van wit en paars, betekent blijdschap over Zijn komst en paars de kleur van boete. De vierde zondag geeft waarde aan het Weesgegroet, de boodschap van de aartsengel Gabriël aan Maria waarop haar moederschap wordt aangekondigd. Wij wachten hoopvol op Kerstmis een feest voor alle mensen!

Hoopvol zijn wij gestemd en in ieder geval de zusters van de Goede Herder. De Bisschoppelijke Adventsactie heeft het project van deze zusters "Yelemani" mede aanbevolen om voor hen te collecteren

in de parochies. Yelemani betekent "de verandering" en is geënt op het straatarme land Burkina Faso in Afrika. De noden van de bewoners van een sloppenwijk zullen tot ons komen. Verbeterde omstandigheden van vrouwen en kinderen, via kwalitatief onderwijs, hebben de zusters als doel gesteld. Men heeft een restaurant geopend en dit is ook de locatie die wordt gebruikt als trainingscentrum voor jonge vrouwen. Het gebrek aan infrastructuur en overheidsdiensten maakt de situatie van vrouwen en kinderen kwetsbaar, waardoor ze gemakkelijk slachtoffer worden van geweld en mensenhandel. De zusters willen deze kwetsbare groepen beschermen door hen onderdak te bieden, hun capaciteiten te ontwikkelen en een stimulerende omgeving voor kleine kinderen te creëren.

Hubert Jansen heeft tijdens zijn bezoek aan Burkina Faso via zijn "blog" eenieder op de hoogte gebracht van zijn persoonlijke ervaringen. Schokkend om dit te lezen. Het meeste zijn wij getroffen door zijn verslag van de ontmoeting van een meisje, die door het gezin wordt verstoten. Haar vader heeft bij haar incest gepleegd en dat is een groot taboe in die omgeving. Zwangere vrouwen zonder echtgenoot worden gewoon op straat gezet. Zonder onderdak en inkomen kloppen zij aan bij de zusters. Die tonen hun goede hart en met hun beperkte middelen geven zij alle steun en geven het meisje weer een invulling voor haar toekomst. Lieve zusters met een barmhartig hart en laat dit schokkende verhaal ook tot ons hart doordringen.

Hoe kunnen wij aan hun hoop antwoord geven?

In de vier kerken van Bloemendaal, Overveen, Aerdenhout en Zandvoort wordt tijdens de overweging tijdens de kerkdienst uitleg gegeven over hun project met aansluitend de hoop op een dankbare collecte. Op 11 december vindt dit plaats in de kerk van Bloemendaal (viering om 10.00 uur). Tevens is er in de middag om 14.00 uur een speciaal concert door kinderen in de leeftijd van 9 tot 13 jaar (Stringwise) met pianobegeleiding. Het wordt een professioneel concert met weer een uitleg over dit zinvolle project. Na afloop kunt u een vrijwillige bijdrage geven voor Yelemani.

Laten wij de zusters met onze steun een verandering in Burkina Faso teweeg helpen brengen. Laat onze hoop in de Adventsperiode een ondersteuning zijn en laten wij de lieve zusters van de Goede Herder ondersteunen met onze geldelijke bijdragen!

Geef hen het wit van de blijdschap.

Cor Kroon

Vieringen tijdens de Adventsperiode

zondag 11 december 2016 **Derde zondag van de Advent**

Bloemendaal	10:00 uur:	Woord- en Communieviering, met koorgroep. voorg.: pastor-diaken G.J.van der Wal
Overveen	11:00 uur:	Eucharistieviering, met BOAZ-cantorij. voorg.: pastoor B.J. Putter
Aerdenhout	10:00 uur:	Eucharistieviering, met Antoniuskoor. voorg.: pastor G.H.W. Zaal
Zandvoort	09:30 uur:	Eucharistieviering, met Agathakoor. voorg.: pastor Th.W. Duijves

dinsdag 13 december 2016

Overveen	09:00 uur:	Eucharistieviering. voorg.: pastoor B.J. Putter
-----------------	-------------------	---

zondag 18 december 2016 **Vierde zondag van de Advent**

Bloemendaal	10:00 uur:	Eucharistieviering, met koorgroep. voorg.: pastoor B.J. Putter
Overveen	11:00 uur:	Eucharistieviering, met Cantate Domino. voorg.: pastor N.C.J. Kerssens

- Kinderkerk en crèche voor de allerkleinsten -

Aerdenhout	10:00 uur:	Eucharistieviering, met Antoniuskoor. voorg.: pastor Th.W. Duijves
Zandvoort	09:30 uur:	Woord- en Communieviering voorg.: pastor-diaken G.J.van der Wal

dinsdag 20 december 2016

Overveen	09:00 uur	Eucharistieviering voorg.: pastor N.C.J. Kerssens
Zandvoort	10:00 uur:	Seniorenkerstviering, met Agathakoor. voorg.: pastoor B.J. Putter

Tussen hemel en aarde
kun je alles verwachten,
weet je nooit wat er komt,
maar er kan iets nieuws gebeuren....
Het enige is wachten:
uitzien en hoopvol verwachten,
- kome Wie komt -
en dát nu ... betekent advent.

Felicia Dekkers

Kerstavond

Een Kerstverhaal

Toen Jezus geboren was, in Bethlehem in Judea onder de regering van koning Herodes, kwamen er wijzen uit het Oosten in Jeruzalem aan. Zij vroegen: 'Waar kunnen wij de pasgeboren koning van de Joden vinden? Want wij hebben zijn ster zien opgaan en zijn gekomen om hem te aanbidden.'
(Matteüs 2)

En we weten hoe het verhaal verder gaat. De koningen vinden uiteindelijk het pasgeboren kind. Ze bieden het goud, wierook en mirre aan en keren in hun droom gewaarschuwd voor de kwade bedoelingen van koning Herodes, langs een andere weg naar huis terug. En Jozef en Maria vluchten met hun kind naar Egypte, omdat ze voor het leven van Jezus moeten vrezen.

Kerstmis, zoals elk jaar een drukke tijd van haasten en op het laatste nippertje nog van alles moeten doen. Maar dit jaar lig ik aardig op schema. Het kerstmenu ligt vast, de boodschappen zijn gehaald. De logeerkamer is al in orde gebracht voor mijn kerstlogees, de hal en de woonkamer zijn sfeervol versierd en verlicht. Nee ik kan tevreden zijn. Het kerstfeest kan beginnen. Nu zijt welkome! Vermoeid maar voldaan kruip ik mijn bed in... en dan gebeurt het... Ik sta voor het keukenraam en zie ze de oprit af komen sjokken. Een man met een ezel aan een touw, erachter een vrouw met een bundeltje in haar armen. Ze zijn moe, dat is duidelijk te zien. De man bindt de ezel aan het tuinhek vast. Die begint gelijk aan de takken van de laurierstruik te knabbelen, daar zal mijn man niet blij mee zijn. Die ezel moet daar weg, denk ik meteen. Ze komen nu naar de voordeur gelopen. De bel gaat. Verontwaardigd en geïrriteerd loop ik de hal in en doe de deur op een kier open: Als ik nu iets niet kan gebruiken, zijn het wel Jehova getuigen.

Dag, dag mevrouw, hoor ik de man in gebroken Nederlands zeggen. "Wij erg laat... sorry. Maar vrouw heel moe. Kleine kind koud. Sorry, maar... slapen? Hier? Ja?" Ik voel dat ik kwaad word. De brutaliteit! Wat moet ik hiermee? Het is hier toch geen hotel! Ze gooien heel mijn planning in de war. Ze zijn vuil en moe. Mijn mooie opgeruimde huis, flitst het door

me heen. Kan ik morgen helemaal opnieuw beginnen. Ik sta op het punt om ze naar een pension of iets van 'Zimmer frei' te verwijzen, als het kind begint te huilen. Een babygeluid zo zielig, zo klagelijk, dat de woorden op mijn lippen verstijven. Ik doe de deur verder open en aarzelend stappen ze naar binnen. Jozef, zegt hij. Maria, en wijst naar zijn vrouw. Baby heel klein. Waar moeten jullie in godsnaam heen met zo'n kleintje, vraag ik. "Egypte," antwoordt de man. "Maar wij heel veel verkeerdd gelopen. Weet niet goed hoe de weg is." "Dat mag je wel zeggen", zeg ik. "Wat een omweg!"

Ik wijs ze de logeerkamer en als mijn man later thuiskomt, kijkt hij verbaasd naar de wat sjofel geklede man die bij mij aan tafel zit. Met een zucht haal ik mijn schouders op: wat moet ik ermee? Terwijl zijn vrouw Maria boven de baby voedt, vertelt Jozef over hun tocht. Ze wisten niet waarheen... dus... Het gezicht van mijn man spreekt boekdelen. Je hoeft echt niet onze taal te spreken, om te zien dat hij hier niet blij mee is. Na een wat sobere, zwijgzame maaltijd, verdwijnen de man en de vrouw naar boven. Ze voelen dat ze niet echt welkom zijn. 's Morgens ligt er een briefje op de keukentafel: "Sorry, bedankt" staat erop. Misschien eens... jullie tot ziens in Jeruzalem? Ze zijn vertrokken, de ezel is weg. Ik schaam me diep.

Ik wil hen achterna lopen... ik struikel... en word wakker... Wat heb je... zegt mijn man naast me... word je achterna gezeten? Zoiets ja, mompel ik. Mijn droom blijft hangen... Kerstmis... 't Kind... en... Nu zijt welkome. Hoe makkelijk zing je mee als het over het verhaal in Bethlehem gaat, maar mensen op de vlucht hier en nu in Nederland, dat ligt toch heel wat moeilijker. Misschien moet ik het in het vervolg toch een toontje lager zingen: Nu zijt welkome!

Tilly Boddaert-Geerards

Kerstavond

Kerstavond
24 december 2016

Bloemendaal 17.00 uur: Kinderviering voor de allerjongsten
voorg.: pastor-diaken G.J.van der Wal
20.30 uur: NACHTMIS, met koorgroep en Anima Vitae.
voorg.: pastor Th.W. Duijves
Overveen 20.30 uur: NACHTMIS, met Cantate Domino.
voorg.: pastor N.C.J. Kerssens
Aerdenhout 18.00 uur: Eucharistieviering, ook voor jonge gezinnen, met samenzang.
voorg.: pastor N.C.J. Kerssens
21.00 uur: NACHTMIS, met Antoniuskoor.
voorg.: pastor G.H.W. Zaal

Zandvoort 17.30 uur: CHRISTMAS LIGHT lichte, vrolijke kerstviering met bekende kerstliedjes en met een kerstspel door kinderen. Kinderen worden uitgenodigd hun muziekinstrument mee te nemen en mee te spelen. Afsluiting met warme chocolademelk en glühwein, als het weer dat toelaat, in de tuin.
voorg.: pastoor B.J. Putter
22.30 uur: NACHTMIS, met Agathakoor.
voorg.: pastoor B.J. Putter

Kerstmis in het verzorgingshuis

Stil zat ze vanuit haar stoel door het raam te turen. Ze kon nog net een klein stukje van de kerstboom zien bij de burens. Wat gezellig, al dat geglitter, die lichtjes en dat goud, maar voor zo'n boom werd ze nu toch wel wat te oud. Wie had haar trouwens moeten helpen met het kopen van zo'n boom en het versieren. En voor wie zou ze het doen? Een man had ze niet meer en de kinderen zouden dit jaar Kerstmis anders vieren. In de hal beneden stonden wel twee van die mooie bomen. Ze hadden er een bankje omheen gezet waar je kon gaan zitten, misschien om in kerststemming te komen. Maar hoe mooi ook alles was versierd, zoals besneeuwde ramen, Kerstmis vier je toch niet alleen, Kerstmis vier je samen! Andere jaren ging ze meestal naar de kinderen toe. Dit jaar kon dat niet en ze voelde zich best een beetje alleen. Bij Job en Jet kon ze niet komen, want zij kregen logés, vrienden van zijn werk. Het zou misschien wat pijnlijk kunnen worden, want ze gingen eigenlijk ook niet meer naar de kerk. Bij Mieke kon het ook al niet. Dit jaar was het de beurt van de ouders van Bas om te komen. Ze had het ook gevraagd aan Lucie en Tom, want heus, ze

voelde het best, zo af en toe een stille wenk. Het ging tussen die twee eigenlijk niet meer zo goed. 'Stel je voor mam', had Lucie gezegd, 'als Tom kwaad wordt, weet hij soms echt niet meer wat hij doet.' Vroeger werd haar nog wel eens gevraagd om raad, tegenwoordig niet meer echt met haar gepraat. Ze zat stilletjes voor haar uit te dromen. Zou er dan met Kerst echt niemand komen? Plotseling schrok ze op. Wat was dat? Op de deur heel zacht geklop? 'Binnen', riep ze en de deur ging zachtjes open. 'Hé Merel, waar kom jij zo ineens vandaan? Ben je helemaal in je eentje naar oma toegegaan?' 'Ja, papa en mama hadden het met de visite veel te druk en ik verveelde mij een ongeluk. Ik wou zo graag het stalletje in de kerk gaan zien, maar papa zei 'nu is er geen tijd, morgen wel ....' misschien.' 'Zal oma dan maar met jou gaan? Dan steken we samen een kaarsje aan.' En daar gingen ze dan, twee mensen, groot en klein, die allebei een beetje eenzaam zijn. Voor oma werd het toch een fijn feest. Er was immers kerstbezoek voor haar geweest.

Eerste Kerstdag

Een Kerstfeest tussen hoop en vrees.

Toen de wijzen waren heen gegaan verscheen een engel van de Heer in een droom aan Jozef en sprak: "Sta op, neem je kind en zijn moeder, en vlucht naar Egypte en blijf daar tot ik u waarschuw, want Herodes komt het kind zoeken om het te doden" Hij stond op en week in de nacht met het kind en zijn moeder naar Egypte uit. (Matteüs 2, 13-14)

Sinds mensenheugenis zijn mensen op de vlucht en op zoek naar een betere en veiligere plek om te leven met hun gezin. Ook Nederland heeft zijn historie in de opvang van vluchtelingen. Denk aan de Hugenoten of de 1.000.000 Belgen die tijdens de 1e wereldoorlog naar Nederland kwamen, of in de jaren '80 de mensen uit voormalig Joegoslavië en de Somaliërs.

Op dit moment vangen we in Bloemendaal, in het voormalig klooster aan de Dennenweg zo'n 90 statushouders (vluchtelingen met een verblijfsvergunning voor 5 jaar) op. Ze komen voornamelijk uit Syrië en Eritrea en zijn naar Nederland gevlucht in de hoop daar een veilig onderkomen te vinden. De achtergrond van hun vluchtverhaal is heel verschillend. In Eritrea heerst geen oorlog meer, maar de mensen gaan gebukt onder de dictatuur. Ethiopië en Eritrea zijn lange tijd in oorlog

geweest. Er is nu vrede maar de angst heerst voor het grote buurland Ethiopië.

Voor de Syrische mensen is de oorlog de onheilsbode. Er is nog geen enkel zicht op vrede. Men had een goed leven in Syrië; verschillende godsdienstige groepen leefden eeuwenlang vreedzaam naast elkaar en de onderlinge betrekkingen waren goed. Nu is alles vernietigd, er is wantrouwen en veel verdriet.

Eerste Kerstdag

Eerste Kerstdag zondag 25 december 2016

Bloemendaal	10.00 uur:	Eucharistieviering, met koorgroep.
	voorg.:	pastor G.H.W. Zaal
Overveen	11.00 uur:	Eucharistieviering, met Schola Cantorum Kennemerland met samenzang Kerstliederen.
	voorg.:	pastoor B.J. Putter
Aerdenhout	10.00 uur:	Eucharistieviering, met Antoniuskoor.
	voorg.:	pastor W.H. Al
Zandvoort	10.00 uur:	Eucharistieviering, met Agathakoor.
	voorg.:	pastor N.C.J. Kerssens

Ook Jozef en Maria moesten, vlak na de geboorte van hun kind, vluchten. In het kerstverhaal dat Mattheüs ons vertelt, horen we hoe de drie wijzen een ster volgen en het kind gaan aanbidden.

Een mooi tafereel. Al snel neemt het verhaal echter een grimmige wending. De drie wijzen waren gewaarschuwd niet meer naar Herodes terug te gaan; en ook Jozef wordt gewaarschuwd. Een engel zegt dat ze naar Egypte moeten vluchten. Immers, Herodes is zo verschrikkelijk kwaad, hij wil alle kleine kinderen vermoorden. Zo vinden Jozef en Maria en het kindje Jezus een veilig heenkomen in Egypte.

Voor dit kerstnummer spreken wij met Vivian en Nasser en Raisha en Deep; zij zijn gevlucht uit Syrië. We delen ervaringen, herinneringen en ideeën rondom Kerst met elkaar.

Kerstmis betekent in Nederland voor veel mensen een paar vrije dagen, versierde kerstbomen, talloze lichtjes, een kerststalletje, en vooral samenzijn en gezelligheid. Mooie koren, ontroerende kerstliederen en veel en lekker eten. Dat is de ene kant van het kerstverhaal. Maar er is ook een andere kant. Terwijl wij feest vieren en bij elkaar schuilen in licht en warmte, verblijven veel mensen in diepe duisternis. Want er is nog steeds geen vrede. Er zijn nog steeds mensen die geen dak boven hun hoofd hebben, die doelloos over straat zwerven, die zich een leven zonder angst niet voor kunnen stellen.

Vivian en Raisha vertellen over Kerst in Syrië, over prachtig versierde kerstbomen met een kerststalletje, over gezelligheid, licht en warmte. Het was altijd een groot feest met familie en vrienden. Op Kerstavond gingen ze naar de kerk. Vivian's ogen beginnen te stralen als ze ons probeert uit te leggen hoe prachtig de poorten rondom de kerk versierd waren met lichtjes. Daar ging

iedereen na de kerstviering naar toe om elkaar zalig Kerstfeest te wensen. Thuis wachtte dan het kerstdiner, met als favoriete gerechten grote vis met tomaten of kalkoen. Op eerste kerstdag gingen ze bij familie op bezoek. Onder het genot van een likeurtje en zelf gebakken koekjes werden kerstwensen uitgewisseld. Voor de kinderen waren er ook kadootjes van Santa Claus. Hoe herkenbaar allemaal. Als Nasser ons ook nog de kerstliedjes laat horen die ze altijd zongen, horen we tot onze grote verbazing herkenbare kerstmelodietjes met arabische teksten. Mooie herinneringen aan een periode waar Kerst een feest van licht en warmte was. Maar zij hebben ook die andere kant van Kerstmis ervaren.

Kerstmis 2015 vertelt het andere verhaal. Een verhaal van verscheurde families; ouders die achterblijven in Syrië, kinderen die een veilig heenkomen proberen te vinden in Nederland, Duitsland of de VS, vrouwen en kinderen die in Syrië wachten op gezinshereniging terwijl de situatie in hun land steeds gevaarlijker wordt. Het was moeilijk om onder die omstandigheden, waar vrede ver te zoeken was en je alleen via skype met je familie in verbinding kon staan, een kerstfeest te vieren. Nasser en Deep, konden hier in Nederland geen reden vinden om Kerst

te vieren. Vivian en Raisha probeerden met de achtergebleven familieleden in Syrië zo goed en zo kwaad als het ging, de geboorte van het kerstkind te vieren. Het feest van licht en warmte werd overschaduwd door pijn en verdriet.

Dit jaar zullen Vivian, Nasser en hun kinderen en Deep en Raisha voor het eerst samen Kerst vieren in Nederland. Ze kunnen zich al verheugen op het versieren van de kerstboom en de blijde gezichtjes van de kinderen. Kerst wordt voor hen een feest van Hoop; hoop voor zichzelf en voor hun familie; hoop op een wereld zonder geweld en oorlog, hoop op een wereld waar vluchten niet meer nodig is. Nasser verwoordt hun gevoelens rond Kerst als volgt: 'Nederland is een goede plaats om onze kinderen groot te brengen, maar met Kerst ervaar ik het gemis van mijn ouders nog sterker. Het voelt alsof ik op een eiland zit, met de kinderen veilig aan de ene kant en mijn ouders alleen aan de andere kant'.

Ze zullen dit jaar hier het Kerstfeest vieren, maar met hun hart zijn ze in Syrië. Een Kerstfeest tussen hoop en vrees.

Chantal Hofs
Henriëtte Maasen

Tweede Kerstdag

Tweede Kerstdag zondag 26 december 2016

Overveen 11.00 uur: Eucharistieviering
voorg.: pastoor B.J. Putter en Cantor/organist.

De parochianen van Bloemendaal, Aerdenhout en Zandvoort zijn van harte welkom in Overveen.

Sinds wanneer vieren wij Kerst?

Verhalen over de geboorte van Jezus zijn al bijna 2000 jaar oud. De engel en de herders staan in het Evangelie volgens Lucas. De Wijzen uit het Oosten (drie koningen) vinden we bij Mattheüs. In de evangeliën van Marcus en Johannes vinden we helemaal geen geboorteverhalen. In de eerste 300 jaar van het christendom was er nog geen Kerstfeest.

De viering van de geboorte van Jezus op 25 december is pas ontstaan in de 4e eeuw. Vóór die tijd geloofden de Romeinen in vele goden. Hun keizers beweerden dat zij zelf een soort god waren. In de 3e eeuw werd 25 december een heidense 'koningsdag': de dag waarop de geboorte van elke keizer werd gevierd. Want op de kortste dag van het jaar wordt de zon als het ware opnieuw geboren. En de heidense keizers beweerden dat zij afstamden van de zonnegod. In de 4e eeuw bekeerden Romeinse keizers zich tot het christelijke geloof. Keizer Constantijn en zijn opvolgers zagen zich niet als afstammelingen van de zonnegod. Zij wilden alle eer geven aan de enige, de ware God, en aan het ware Licht dat in de wereld is gekomen: Jezus Christus. Die heeft de angst voor de afgoden weggenomen en de onwetendheid over de levende God. Hij heeft die duisternis verdreven door zijn Licht. Het heidense feest van 25 december werd daarom 'omgedoopt' tot de geboorte van Jezus. De kerkdienst in de Kerstnacht is afgeleid van de viering in de Paasnacht.

Franciscus maakt de eerste kerstgroep.

Het geloof verkondigen aan gewone mensen kreeg een vlucht

door Franciscus van Assisi. Hij leefde van 1181 tot 1226. Hij maakt armoede tot zijn ideaal, als kritiek op de machtigen van zijn tijd, in kerk en staat. In 1223 krijgt Franciscus het idee om het kerstverhaal uit te beelden. Niet door schilderijen in de kerk, maar door een groep beelden. Bij de kerstviering in de kerk wordt een voederbak (kribbe) en een levende os en ezel opgesteld. Maria en Jozef en het kindje Jezus worden nog niet uitgebeeld. Bij de uitleg van zijn kerststal legt Franciscus de nadruk op de verborgen aanwezigheid van God. De Zoon van God is mens geworden in het kind in de kribbe. Zo is Christus op verborgen wijze aanwezig in het brood en de wijn van de eucharistie.

In de kerkdienst kan men Jezus dus steeds opnieuw ervaren.

De verbreiding van de kerststal

De eerstvolgende kerstgroep – met herders en wijzen – werd in 1289 opgesteld, in Rome. Vandaar verbreidde de kerststal zich over heel Italië. Boven de Alpen komen kerstgroepen pas na de Middeleeuwen voor. De grote beelden worden door kunstenaars gemaakt en staan alleen in kerken. In de 19e eeuw ontstaan kerstgroepen voor huiselijk gebruik: klein, eenvoudig en betaalbaar. Zo komt het Licht binnen in het leven van gewone mensen.

Driekoningen

De drie 'koningen' worden door Mattheüs de wijzen genoemd. Hij laat het na het aantal drie te noemen. Rond de negende eeuw kregen deze drie koningen een naam: Casper (India), Melchior (Perzië) en Balthasar (Arabië). Indertijd waren er nog maar drie werelddelen bekend en daar associeert men de drie wijzen mee. De drie koningen worden ook gezien als vertegenwoordigers van de drie mensenrassen. Minstens één van de wijzen zou daarom zwart geweest zijn. Driekoningen is een christelijk folkloristische feestdag en wordt ook wel de openbaring van de Heer of Epifanie genoemd. Op 6 januari wordt de kersttijd afgesloten en is het voor velen tijd om de kerstboom buiten te zetten. Traditioneel is Driekoningen een doopdag, waar een wijding plaatsvindt met water. Het wijwater wordt gewijd tijdens de hoogmis op Driekoningen.

Er zijn verschillende gebruiken op Driekoningen.

Men stopt een boon of munt in het deeg van oliebollen, koek, koningsbrood of koningentaart. Wie de boon/munt vindt mag dan koning voor één dag zijn en beslissen wat er die avond gegeten wordt. In Maastricht trekken ieder jaar de koningen gekostumeerd en op kamelen en paarden gezeten door de binnenstad. Herders met ezels en schapen en Jozef en Maria

en het kindje Jezus begeleiden de stoet. Na de parade wordt het feest met een dienst afgesloten in de Basiliek, waarbij de Koningen hun gaven aanbieden aan het kindje Jezus en traditionele Driekoningen-liederen worden gezongen.

Warme herinneringen bewaart mevrouw Daniëls-Haas (thans parochiaan te Aerdenhout) aan Driekoningen in Duitsland. Geboren in München en al vele jaren woonachtig in Nederland vertelt mevrouw met veel enthousiasme hoe het Driekoningenfeest in haar jeugd, maar ook heden ten dage, er nog gevierd wordt. Misdienaars verkleden zich als Casper, Melchior en Balthasar en gaan met hun lampionnen en ster van huis tot huis om driekoningenliedjes te zingen. De toehoorders geven de kinderen hiervoor wat geld. Het verzamelde geld komt ten goede aan de mensen in de parochie die het niet zo breed hebben. Huizen worden met koningswater gezegend en met krijt schrijft men de letters 20 'C+M+B' 17. op het kozijn boven de deur. Dit staat voor 'Christus Mansionem Benedicat', wat 'Christus zegene dit huis' betekent. De letters verwijzen ook naar Caspar, Melchior en Balthasar. Hiermee hoopt men alle kwaad op afstand te kunnen houden. Men laat deze tekens het hele jaar op het deurkozijn staan. De getallen verwijzen naar het jaar waarin men bezoek kreeg van de koningen.

De vlucht van de Heilige Familie naar Egypte

(Mt. 2, 13-15) ... een engel van de Heer verscheen in een droom aan Jozef en sprak: 'Sta op, neem het Kind en zijn moeder, vlucht naar Egypte en blijf daar tot ik u waarschuw, want Herodes komt het Kind zoeken om het te doden.' Hij stond op en week in de nacht met het Kind en zijn moeder naar Egypte uit. Daar bleef hij tot aan de dood van Herodes, opdat in vervulling zou gaan wat de Heer gesproken had door de profeet: *Ik heb mijn zoon geroepen uit Egypte. (Hosea 11, 1).*

Zo wordt in het evangelie melding gemaakt van de vlucht van de Heilige Familie naar Egypte en vervolgens van de terugkeer, maar wat er in de tussenliggende periode

van waarschijnlijk 3 ½ jaar gebeurd is, blijft onvermeld. Voor de bewoners van Egypte en vooral voor de Egyptische christenen is het verblijf van de Heilige Familie van groot belang en er zijn vele legendes en verhalen ontstaan rond de plaatsen die de Heilige Fami-

lie bezocht zou hebben. De Egyptische Kerk, dat is de Koptische Orthodoxe Kerk, heeft een officiële lijst vastgesteld van deze heilige plaatsen bij gelegenheid van de tweeduizendjarige herdenking van de vlucht naar Egypte. Volgens deze lijst kan de reis in

vier etappes onderverdeeld worden: de route langs de kust van Israël naar Egypte; in de Nijldelta; rond Cairo; en naar het zuiden door de Nijlvallei. Gedurende de lange reis van het uiterste noordoosten tot diep in het zuiden hebben vele wonderen plaatsgevonden. Hieronder worden drie plaatsen wat uitgebreider behandeld.

Op 1 juni viert de Koptische kerk de aankomst van de Heilige Familie in Egypte. De eerste stad die de Heilige Familie bezocht was Bubastis, gelegen in de Delta. De bewoners van deze toen welvarende stad, vereerden de katgodin Bastet. Toen de Heilige Familie de stad naderde, vroeg het Kind Jezus om water en eten. Maria liep naar de stad, maar niemand wilde haar iets geven. Op dat moment passeerde er een boer, genaamd Kloem, die van zijn werk op het land terugkeerde. Hij zag dat zij vreemdelingen waren en geen eten en drinken hadden. Maria legde hem uit dat zij op de vlucht waren voor de soldaten van Herodes. Kloem nodigde hen bij hem thuis uit. Zijn vrouw die verlamd was, werd door Jezus genezen. De volgende dag nam Kloem hen mee naar een feest in de stad ter ere van de katgodin Bastet. Zodra Maria met het Kind Jezus de heidense tempel binnenstapte, vielen de afgodsbeelden van hun voetstuk en braken in stukken op de grond, waarmee de profetie van Jesaja werd vervuld (Jes. 19, 1: Egyptes afgoden beven voor Hem). Jezus liet in de tempel ook een bron ontspringen, maar de bewoners van de stad Bubastis weigerden hun heidense geloof af te zweren en wilden Jezus niet als Heer aannemen. Soldaten uit de stad probeerden de Heilige Familie te arresteren, maar Kloem bracht hen in veiligheid. Het water in de bron werd heilzaam voor ieder behalve voor hen die Jezus hadden afgewezen. Bij het vertrek van de Heilige Familie, zegende Jezus Kloem en zijn familie en daarbij voorspelde hij dat overal waar de Heilige Familie verwelkomd zou worden een kerk gebouwd zou worden ter ere van Zijn moeder. Nu is er van de stad Bubastis niets meer over dan alleen een

veld met stenen en rotsen en een grote kattenbegraafplaats. De ruïnes van de tempel en een bron, die uit de eerste eeuw dateert, zijn bij opgravingen teruggevonden.

Een andere legende vertelt: Toen de Heilige Familie de stad Bubastis naderde, kwamen er twee rovers op hen af, Titus, een Egyptenaar, en Dumachus, een Joodse Syriër. De familie droeg kostbare en prachtige kleding en de Syriër wilde die kleding roven. De Egyptenaar weigerde eerst mee te doen, omdat hij zag dat deze mensen iets bijzonders hadden, maar later stalen zij toch de zilveren sandalen van het Kind Jezus. Toen de Maagd Maria de diefstal ontdekte, weende zij. Jezus troostte haar en liet een bron ontspringen waarbij het water genezende kracht ontving voor iedereen behalve voor de inwoners van deze stad! Deze rovers bleven hen gedurende hun hele verdere reis achtervolgen en lastig vallen.

Rond Cairo zijn een groot aantal plaatsen die in verband worden gebracht met de Heilige Familie. Eén ervan is het voormalige dorpje Matariya, nu een wijk van Cairo. Toen de Heilige Familie het dorp naderde, gaf Jozef zijn staf aan Jezus. Daarop brak Jezus de staf in kleine stukjes en plantte die in de grond. Hij groef een bron waaruit water stroomde met een uitzonderlijk zoete geur. Jezus nam van dit water en begoot daarmee de stukjes hout die Hij geplant had en onmiddellijk ontspron-

gen er wortels en groeiden er bladeren aan met een heerlijke geur. Deze takjes groeiden uit tot balsembomen. Er stonden daar inderdaad lange tijd balsembomen en daarvan werd eeuwenlang olie onttrokken die gebruikt werd voor het heilige Chrisma, de olie voor het H. Doopsel. Nu zijn de balsembomen er niet meer.

Er wordt ook verteld dat daar een palmboom stond waaronder Maria uitrustte met Jezus op haar schoot. De boom had vruchten en Maria wilde graag wat eten. Jezus vroeg de palmboom zich neer te buigen en de palmboom deed dat en toen kon Maria van de vruchten van de boom eten. Toen vroeg Jezus weer aan de boom zich op te richten en wat water te geven dat verborgen was onder de wortels. De boom gehoorzaamde en er ontstond een bron en ieder dronk.

Een andere legende vertelt dat de Heilige Familie in dit dorp uitrustte onder een grote vijgenboom. Hierover wordt verteld: toen de Heilige Familie werd achtervolgd door de twee eerdergenoemde rovers, opende deze boom zich en kon de familie zich in de holte van de boom verbergen. In de 15^e eeuw was deze boom er nog en werd vereerd als een kleine kapel en er hingen twee lampen in. Een nieuwe scheut van de boom werd geplant in 1672. In 1906 dreigde deze boom wederom door ouderdom om te vallen, en een kleine scheut ervan is gered en uitgegroeid tot een nieuwe boom en deze is tot nu toe overgebleven. In 1979 werd de boom bedreigd door stadsvernieuwing. Door de actie: 'Red de Boom van Matariya', werd de boom behouden en dit leidde tot de oprichting van de stichting voor het behoud van de plaatsen die in verband staan met de Heilige Familie. Alles in de onmiddellijke nabijheid van de Boom van Matariya is naar Maria genoemd: een RK Mariakerk (van Jezuieten), de Moskee van de Boom van Maria, de Mariabron, en het Mariaflatgebouw. Nu nog is de plaats een populair bedevaartsoord voor christenen en moslims.

Vanaf Cairo reisde de familie in een boot over de Nijl verder naar het zuiden. Onderweg gebeurden nog vele wonderen, zoals een bergtop die neerboog toen het Kind Jezus passeerde en dreigde op de boot te vallen. Jezus strekte daarop zijn hand uit en bracht de berg weer in zijn oorspronkelijke stand terug. De rots met de handafdruk is bewaard gebleven. Er was ook een boom die eerbiedig neerboog toen de Heilige Familie langs liep. De boom bleef in deze stand staan en groeide door, kruipend met zijn takken over de grond en dan weer omhoog. De boom wordt El-'Abid (de Aanbidder) genoemd. De belangrijkste en hoogstwaarschijnlijk zuidelijkste plaats op de reis van de Heilige Familie is het huidige klooster van de Heilige Maagd van al-Muharraq op de berg bij Qusqam (nu: al-Qusiya). Hier verbleef de Heilige Familie ruim zes maanden en daarom wordt deze plaats ook wel het tweede Bethlehem genoemd. Hiervan wordt ook gezegd dat dit de plaats is waar Jezus na zijn verrijzenis verscheen om het altaar te wijden, waarnaar wordt verwezen in Jesaja 19, 19 als 'het altaar voor de Heer in het midden van Egypte'. De

Heilige Familie was steeds op de vlucht voor de soldaten van Herodes die hen bleven achtervolgen, nadat Herodes had ontdekt dat Jezus niet onder de kinderen was die gedood waren in Bethlehem. Bij Qusqam gebeurde een wonder: de soldaten deden navraag bij de bewoners van de stad of zij de Heilige Familie hadden gezien. De mensen antwoordden dat zij de Heilige Familie wel hadden gezien, maar dat was toen de planten nog heel klein waren en aangezien de planten nu groot waren, moest dat lange tijd geleden zijn. Het wonder was dat God de planten buitengewoon snel had laten groeien zodat de mensen geloofden dat er meer tijd voorbij was gegaan. En daarop gaven de soldaten hun zoektocht op en keerden naar Herodes terug.

Hier kwamen ook de twee rovers weer op hen af en roofden hun kleren. Maria weende hierover en daardoor werd de Egyptische rover geraakt en werden zijn ogen geopend en hij zag dat hun gezichten een bijzonder licht uitstraalden. Hij kwam tot inkeer en gaf zijn buit terug. Jezus zegende daarop de goede rover, terwijl Hij zei dat de twee rovers later samen met Hem gekruisigd

zouden worden en dat de goede rover/ moordenaar met Hem in het paradijs zal zijn.

Een andere legende vertelt dat Yusi (in een andere versie Mozes genaamd), een neef van Jozef, door een engel werd opgedragen om vanuit Israël naar Jozef en Maria te gaan om hen te waarschuwen dat de duivel aan Herodes had verteld waar zij zich bevonden en dat er tien soldaten van Herodes naar hen op weg waren om het Kind alsnog te doden. Toen Yusi geleid door de engel hen had gevonden en het bericht had overbracht, prees Jezus hem en beloofde dat hem een grote beloning wachtte. Daarop stierf Yusi en werd daar begraven. En Jezus sprak tot zijn moeder: 'In dit huis waarin wij verblijven, zullen heilige monniken wonen in een gemeenschap.' Later werd daar een klooster gesticht en de kerk die op deze plaats werd gebouwd is toegewijd aan de H. Maagd en staat bekend als: Deir al-Muharraq. Het graf van Yusi schijnt onlangs tijdens restauratiewerkzaamheden teruggevonden te zijn onder de drempel van de kerk. Talrijke pelgrims uit heel Egypte bezoeken nog steeds deze kerk en er gebeuren nu nog vele wonderen. De Heilige Familie verbleef in een ruimte op de bovenverdieping van de kerk. En het was hier dat de engel van de Heer in een droom aan Jozef verscheen en hem opdroeg terug te keren naar Israël, zoals in het Evangelie staat geschreven: (Mt. 2, 19-21) ... Nadat Herodes gestorven was, verscheen in Egypte een engel van de Heer in een droom aan Jozef en zei: 'Sta op, neem het Kind en zijn moeder en trek naar het land Israël, want die het Kind naar het leven stonden zijn gestorven.' Hij stond op, nam het Kind en zijn moeder en ging naar het land Israël.

Tekst geschreven door:
Clara ten Hacken
Literatuur o.a.: G. Gabra, (ed.), *Be Thou There. The Holy Family's Journey in Egypt*. Cairo-New York. 2001.

Foto: G. van Loon.

Herinneringen aan Kerstmis

De schrijver van deze bijdrage is geboren in 1930 te Zaandam. Ons gezin behoorde tot de parochie Kalf-Zaandam, met als patrones de H. Maria Magdalena. Het is een oude parochie in een nog niet zo lang geleden overwegend katholieke gemeenschap, niet zoveel verschillend van de parochie Overveen.

In 1938 werd ik aldaar misdienaar en heb toen als zodanig een aantal kerstvieringen meegemaakt. Op 24 december waren er geen vieringen, op Eerste Kerstdag 25 december wel vier, de Nachtmis om 05.00 uur, direct na afloop twee stille missen, om 10.00 uur de Dageraadsmis en 's middags om 15.00 uur Vespers. Tweede Kerstdag werd gevierd "zoals op zondag". Tijdens de gelezen stille Missen, opgedragen op een zijaltaar, werden kerstliederen gezongen. Op het andere zijaltaar was de kerststal opgesteld.

Voor de H.H. geestelijken en ook voor de misdienaars was Kerstmis een drukke tijd. De misdienaars oefenden serieus met betrekking tot hun taak tijdens de vieringen, de rode toogjes werden van zolder gehaald om Kerstmis een feestelijk aanzien te geven. Het was in de nadagen van het "Rijke Roomsche Leven", de vieringen werden druk bezocht.

Hoe ging het bij ons thuis met Kerstmis? Kerstbomen waren uit den boze, dat werd als iets heidens aangemerkt. Pas ver na de oorlog zorgde onze oudste zus voor wat groenversiering in de huiskamer. Wij werden op Eerste Kerstdag om kwart over vier gewekt voor het (lopend) naar de Nachtmis gaan. Onze moeder ging na de Nachtmis als eerste naar huis om voor de verwarming te zorgen. Er lag voor ons een snee krentenbrood klaar, gebakken door Verkade, waar onze va-

der werkte. De sfeer in het gezin was niet altijd sereen, een tekort aan slaap zal wel de oorzaak zijn geweest.

Na ons trouwen verhuisden wij in 1971 naar Haarlem, naar de Abel Tasman-kade en vielen onder de parochie Overveen. Zo langzamerhand zagen wij het karakter van Kerstmis enigszins veranderen. Oorzaken waren onder meer het priestertekort en de afnemende betrokkenheid van parochianen. De drie eerste Missen op Eerste Kerstdag vinden niet meer plaats. Nu is er op 24 december een avondviering om 20.30 uur en op 25 december een viering om (nu) 11.00 uur. Enige jaren geleden is het gebeurd dat er op Eerste Kerstdag helemaal geen viering was wegens gebrek aan pastores. Kerstbomen zijn inmiddels in alle kerken geaccepteerd.

De kerstviering die de meeste indruk op mij heeft gemaakt, is die van 25 december 1944 in Zaandam geweest. Een steenkoude kerk (er waren geen kolen beschikbaar), geen licht. Er waren toen twee noodaggregaten naar boven op het koor gebracht, die vanaf daar hun lichtbundels op het altaar lieten vallen (hoe dat ging is voor mij een raadsel). Het volk in de kerk kon het kerkboek in de zak houden.

Opvallend is dat veel mensen thuis toch een kerststalletje hebben, zij houden de traditie in ere. Ook onze kerk blijft de kerststal in ere houden, het is zeker de moeite waard eens een kijkje te nemen.

Dit zijn zomaar wat persoonlijke impressies van Kerstherinneringen.

Henk Mandjes

Vieringen rond de Jaarwisseling

zaterdag 31 januari - Oudejaarsdag

Bloemendaal 19.00 uur: GEBEDSDIENST, samenzang
voorg.: R.J.B. Bremer

Zandvoort 17.00 uur: OECUMENISCHE VIERING,
Een oecumenische viering
ter afsluiting van het jaar met
zangers van I Cantatori Allegri
en Ubi Caritas o.l.v. Jan Peter
Versteeg. Na afloop oliebollen
en een glaasje.

voorg.: pastoor B.J. Putter en dominee
T.G. van der Linden

zondag 1 januari 2017 - Nieuwjaarsdag

Bloemendaal 11.00 uur: Woord- en Communieviering,
met koorgroep.

voorg.: E. van den Borne

Overveen 11.00 uur: Eucharistieviering, met organist.

voorg.: pastor N.C.J. Kerssens

-na afloop is er gelegenheid tot NIEUWJAAR WENSEN-

Aerdenhout geen viering

Zandvoort geen viering

dinsdag 3 januari 2017

Overveen 09.00 uur: Eucharistieviering
voorg.: pastoor B.J. Putter

Woensdag 4 januari 2017

„De Blinkert” 09.30 uur: Eucharistieviering in “De Blinkert”.

voorg.: pastor G.H.W. Zaal

Overzicht vieringen januari en februari 2017

zondag 8 januari 2017

- na afloop is er gelegenheid tot NIEUWJAAR WENSEN -

Bloemendaal 10.00 uur: Woord- en Communieviering, met
koorgroep.

voorg.: pastor-diaken G.J.van der Wal

Overveen 11.00 uur: Eucharistieviering, met BOAZ-
cantorij.

voorg.: pastor N.C.J. Kerssens

Aerdenhout 10.00 uur: Eucharistieviering, met
Antoniuskoor.

voorg.: pastor G.H.W. Zaal

Zandvoort 09.30 uur: Eucharistieviering, met Agathakoor.

voorg.: pastoor B.J. Putter

dinsdag 10 januari 2017

Overveen 09.00 uur: Eucharistieviering
voorg.: pastoor B.J. Putter

zondag 15 januari 2017

Bloemendaal 10.00 uur: Eucharistieviering, met koorgroep.

voorg.: pastor W.H. Al

Overveen 11.00 uur: Eucharistieviering, met Cantate
Domino.

voorg.: pastoor B.J. Putter

Aerdenhout 10.00 uur: Woord- en Communieviering, met
Antoniuskoor.

voorg.: pastor-diaken G.J.van der Wal

Zandvoort 09.30 uur: Woord- en Communieviering
voorg.: mevrouw M.J.M. Boddaert-
Geerards

dinsdag 17 januari 2017

Overveen 09.00 uur: Eucharistieviering
voorg.: pastoor B.J. Putter

„De Blinkert” 16.00 uur: Woord- en Communieviering in
“De Blinkert”.

voorg.: pastor-diaken G.J. van der Wal

zondag 22 januari 2017

Bloemendaal 10.00 uur: Woord- en Communieviering, met
koorgroep.

voorg.: mevrouw C. Huisman

Overveen 11.00 uur: Eucharistieviering, met Schola
Cantum Kennemerland.

voorg.: pastor N.C.J. Kerssens

Aerdenhout 10.00 uur: Eucharistieviering, met samenzang.
voorg.: pastoor B.J. Putter

Zandvoort 09.30 uur: Eucharistieviering, met Agathakoor.
voorg.: pastor N.C.J. Kerssens

dinsdag 24 januari 2017

Overveen 09.00 uur: Eucharistieviering
voorg.: pastoor B.J. Putter

zondag 29 januari 2017

Bloemendaal 10.00 uur: Eucharistieviering, met koorgroep.
voorg.: pastor N.C.J. Kerssens

- presentatie eerstecommunicantjes! -

Overveen 11.00 uur: Eucharistieviering, met Cantate
Domino.

voorg.: pastoor B.J. Putter

Aerdenhout 10.00 uur: Woord- en Communieviering, met
Ars Musica.

voorg.: mevrouw M.C.B.Th. Gerlagh-
Butzelaar

Zandvoort 10.00 uur: Oecumenische viering in de
protestantse kerk
voorg.: dominee T.G. van der Linden en
diaken G.J. van der Wal

dinsdag 31 januari 2017

Overveen 09.00 uur: Eucharistieviering
voorg.: pastoor B.J. Putter

woensdag 1 februari 2017

„De Blinkert” 09.30 uur: Eucharistieviering in „De Blinkert”.

voorg.: pastor G.H.W. Zaal

zondag 5 februari 2017

Bloemendaal 10.00 uur: Eucharistieviering, met koorgroep.
voorg.: pastoor B.J. Putter

Overveen 11.00 uur: Eucharistieviering, met BOAZ-
cantorij.

voorg.: pastor N.C.J. Kerssens

Aerdenhout 10.00 uur: Woord- en Communieviering
voorg.: pastor-diaken G.J.van der Wal

Zandvoort 09.30 uur: Eucharistieviering, met Agathakoor.
voorg.: pastor Th.W. Duijves

Concerten en activiteiten in de regio

**Zondag 18
december 2016**

Philharmonie Haarlem, Lange Begijnestraat 11, Haarlem
Aanvang 14.30 uur
Toegang € 32,-
Haarlems Gemengd Koor met het Weihnachtsoratorium van J.S. Bach
Cantates 1, 2, 3, 4 en het openingskoor van cantate 5.
Het koor wordt begeleid door het Barokorkest Florilegium Musicum, dat speelt op oude instrumenten of kopieën daarvan.
Voor meer informatie:
www.theater-haarlem.nl

kathedraal treedt het koor met brandende kaarsen in processie de kathedraal binnen onder het zingen van 'Once in a Royal David's city'. Daarna volgen er negen korte lezingen met de aankondiging van Jezus geboorte, afgewisseld met Engels kerstliederen zoals 'The First Nowell' en 'O come, all ye faithful'. Een prachtige en sfeervolle voorbereiding op Kerstmis.

Philharmonie Haarlem, Lange Begijnestraat 11, Haarlem
Aanvang 19.30 uur
Toegang vanaf € 30,-
Nederlandse Bachvereniging met kerstconcert Hohe Messe
De Hohe Messe is één van Bachs absolute hoogtepunten. De Hohe Messe is zijn muzikale testament, zijn opus ultimum,

waarin hij zijn mooiste en beste werken tot een universeel kunstwerk smeedde. Een schitterend begin van het kerstfeest.
Voor meer informatie:
www.theater-haarlem.nl

**Zondag 1
januari 2017**

Philharmonie Haarlem, Lange Begijnestraat 11, Haarlem
Aanvang 15.30 uur
Toegang € 20,-
TenToon Ensemble met Nieuwjaarsconcert
Het nieuwe jaar wordt op nieuwjaarsdag feestelijk ingeluid door het sprankelende TenToon Ensemble. Het ensemble komt met een verrassend programma geïnspireerd op de Victory Boogie-Woogie, Piet Mondriaans onvoltooide meesterwerk.

PERSOONLIJK GELOOF EN WERK door mr. Sybrand van Haersma Buma

Een persoonlijk verhaal over het geloof van deze CDA-politicus in relatie tot zijn werk, de politiek en de huidige maatschappij. Deze voordracht maakt deel uit van de cyclus opgesteld door het BOAZ-Leerhuis.
Maandag 23 januari 2017, 20.00-22.00 uur
H. Antoniuskerk, Sparrenlaan 9, 2111 AE Aerdenhout.
Napraten bij een drankje.

Samen met zangeres en actrice Oukje den Hollander hebben de jonge musici zich laten inspireren door deze Hollandse Meester. De muzikale connecties liggen misschien niet direct voor de hand en laten zich net als dit mysterieuze schilderij niet zomaar ontrafelen. Daarnaast prachtige feel good arrangementen met pareltjes van Ludwig von Beethoven, Erik Satie en Jacques Brel en een swingende knipoog naar de Weense traditie.
Na afloop bent u uitgenodigd om in de Grote Foyer te genieten van oliebollen en bubbels.

**Maandag 2
januari 2017**

Stadsschouwburg Haarlem, Wilsonsplein 23, Haarlem
Aanvang 19.30 uur
Toegang vanaf € 30,-
De Notenkraker door Ballet en orkest van de Staatsopera van Tatarstan
Wie kan in de gezellige wintermaanden beter zorgen voor een traditionele uitvoering van De Notenkraker dan het Ballet van de Staatsopera van Tatarstan.

**Zondag 15
januari 2017**

Groenmarktkerk, Nieuwe Groenmarkt, Haarlem
Aanvang 15.00 uur
Het concert is gratis toegankelijk.
Nieuwjaarsconcert door Gemengd Koor Haarlemmer Olie o.l.v. Leny van Schaik
Tijdens het concert worden liederen gezongen uit het brede repertoire van het koor
Na afloop is er gelegenheid een glaasje te drinken, na te praten en elkaar een mooi nieuw jaar te wensen.

Choral Evensong at Boaz

Dit koor legt zich toe op Anglicaanse kerkmuziek. Het heeft als "visiting choir" veel gezongen in Britse kathedraal en abdijkerken zoals St. Paul's Cathedral en Westminster Abbey in Londen. Het koor zingt in antifonale opstelling: twee koren staan tegenover elkaar en zingen nu eens samen, dan weer elkaar afwisselend. Vooral bij het 'Anglican chanting' komt deze kooropstelling tot haar recht. Het koor is gespecialiseerd in 'Choral Evensongs': het Anglicaans 'Avondgebed' waarbij het koor bidt, luistert naar de lezingen en vooral de lofzang gaande houdt. Dit laatste gebeurt door het zingen van psalmen, introits (openingswoorden), hymns (gezangen), responses (gebeden, zoals het Onze Vader), canticles (lofzangen van Maria en Simeon) en anthems (meestal meerstemmig).

Drie zondagen **12 februari** (gastpredikant Mgr. J. Hendriks), **23 april** (gastpredikant ds. A. van Nieuwpoort) en **25 juni**, 17.00-18.00 uur. Kerk Onze Lieve Vrouw O.O., Korte Zijlweg 7, Overveen.
Aanmelden niet nodig. Deurcollecte.

Kerststal- tentoonstellingen

Kerststal in de St. Agathakerk in Beverwijk
Breestraat 93
In Beverwijk is ook dit jaar weer een kerststal gebouwd. Daarbij wordt ieder jaar gekozen voor een speciaal thema. De kerststal is te bezichtigen van 25 december t/m 6 januari van 12.00 tot 16.00 uur.

Van kribbe naar kribbe in Monnickendam
De kerststallententoonstelling en bijbehorende route in Monnickendam biedt bezoekers honderden kerststallen uit de hele wereld. Kleine,

grote, moderne en historische kerststallen staan opgesteld in tientallen vensters en etalages, die met elkaar verbonden zijn door een wandelroute in de sfeervolle, historische binnenstad van Monnickendam. Hét paradepaardje is de levensgrote kerststal van kunstenaar Herman van Elteren, die onder de Waegh te bewonderen is. Op Tweede Kerstdag is er een speciale kinderpuzzeltocht, met na afloop warme chocomel en een verrassing voor de kinderen. De kerststallententoonstelling in de kapel van de r.k. kerk toont honderden kerststallen.

Mededelingen Overveen:

Speciale intenties

Speciale intenties gaan op **11 en op 24 december** uit naar Lenie en Ton van Wijk, op **18 december** naar overleden ouders Bos-Wartena, overleden ouders Van der Zwan-Willemse, Riet van Dijk, Anna Welbergen-van Vlijmen, Petronella van Rijn-Blom, Wilhelmina Derksen-Nas, Justine Koot en Henny Koop-van Kleeff, op **24 en 25 december** ook naar James William Kal en kinderen, op **25 december** ook naar Benno Ruland, overleden ouders Willemse-van der Zwan en familie, Tom Heeremans, overleden ouders Rem en dochter, op **26 december** naar Ton Joosten, Ben en Ria Sassen en Erna Heertje-Kreijmborg, op **1 januari 2017** naar Riet van Dijk en pastor Bert van Schie, op **4 januari** naar onze zieken en ouderen, op **8 januari en 5 februari** naar Koen Iding en Ton Doezie en op **15 januari** naar overleden ouders Onel-Mittelmeijer, Wilhelmina Derksen-Nas, pastor Bert van Schie, pastor Gijs Okhuijsen en Ton Joosten en op **22 januari** naar overleden ouders Willemse-van der Zwan en familie, Tom Heeremans, overleden ouders Rem en dochter, overleden familie Straathof, Isabel Davids, Petronella van Rijn-Blom, Anna Welbergen-van Vlijmen, Justine Koot, Henny Koop-van Kleeff, op **29 januari** naar Ben en Ria Sassen en Erna Heertje-Kreijmborg en op **5 februari** naar Riet van Dijk.

Gedoopt

Gelukwensen voor Lodewijk Philip Joseph en Elisabeth Maria Anna, zoon en dochter van Philip Lourens Westbroek en Catharina van Rijn.

Lara Sophie, dochter van Jan Martinus van der Jagt en Anna Patrycja Bilon.

Zoë Lilian Sophia, dochter van Bastiaan Leonard Mathieu Meegdes en Renate Maria Elisabeth van der Bruggen.

Dat zij gelukkige christenmensen mogen zijn.

Gehuwd

Jan Martinus van der Jagt en Anna Patrycja Bilon.
Dat zij open en ontvankelijk hun toekomst tegemoet gaan.

Overleden

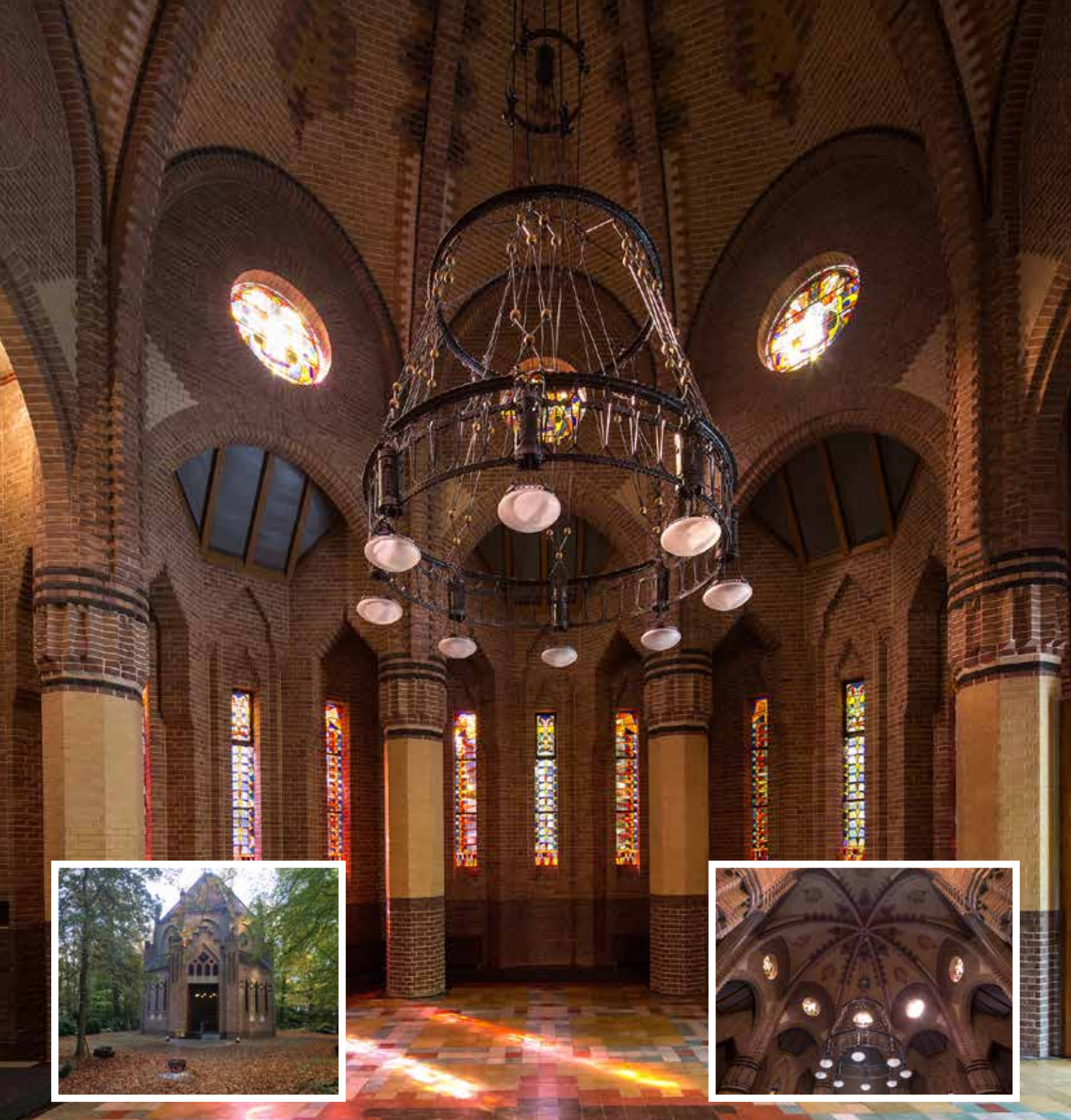
Hendrica Bernardina Helena Koop-van Kleeff, 94 jaar. Zij woonde Willem Klooslaan 27, Haarlem.

Cornelia Kunera Willemse-de Wit, 89 jaar. Zij woonde Leonard Springerlaan 1, Haarlem.

Dat zij mogen rusten in het licht van de verrijzenis.

Kopij "Rondom de toren"

Kopij voor de volgende „Rondom de Toren” uiterlijk 29 januari 2016 inleveren bij het parochie bureau.

Kerstsfeer in de gerestaureerde kapel op de RK begraafplaats Adelbertkapel in Bloemendaal.

Nu de Kerstperiode aanbreekt, is er wellicht een mooi moment om de prachtig gerestaureerde kapel op de RK begraafplaats Adelbert aan de Dennenweg in Bloemendaal te bezoeken. Deze kapel en haar omliggende begraafplaats stammen uit 1923. De Franse benectijner monnik en architect Paul Bellot tekende het ontwerp. De kapel is recent teruggebracht naar haar oorspronkelijke staat en dient als 'huiskamer' voor de begraafplaats, een plek van rust en bezinning. In de weekenden is de kapel voor

eenieder toegankelijk, normaliter tussen 11.00 uur en 16.00 uur. Dit geldt ook voor de Kerstdagen, op zaterdag 24 en zondag 25 december; de kapel is dan geheel in Kerstsfeer. Op de website "www.begraafplaatsadelbert.nl" treft u wetenswaardige informatie aan alsook een serie prachtige foto's. Nieuw is nu dat de kapel, door haar inrichting, goed is toegerust voor het vieren van kleinschalige uitvaarten, intieme afscheidsbijeenkomsten dan wel (familie)vieringen om te herdenken. U bent van harte welkom.